

[Litten Hansen.]

ges en tv-transmissionsaftale. Hvis en sådan skal påtvinges kunstnerne, ser vi ingen som helst grund til, at det specielt skal ramme Det kgl. Teaters kunstnere, specielt ikke, hvis man laver de samme regler og får Det kgl. Teater ind under teaterloven. Vil man gennemtvinge en sådan transmissionsaftale, mener vi, at den må gælde for alle de statsstøttede teatre.

Da jeg på sin vis er en slags part i denne problemstilling, skal jeg afstå fra at gå nærmere ind på skuespillernes kunstnerisk motiverede modstand mod tv-transmissioner og blot sige, at jeg er enig med dem, og at Det kgl. Teaters problemer ikke løses ved at forringe kunstnerens arbejdsvilkår og mulighed for at vise, hvad de kan, når de er bedst.

Som sagt er Det kgl. Teater ikke nogen hel- lig ko for VS. De kunstnere, som i øjeblikket arbejder på Det kgl. Teater, dør jo ikke, selv om Det kgl. Teater dør. Kulturen i Danmark dør heller ikke, selv om Det kgl. Teater blev lukket. Et folks kultur lever nemlig ikke i kraft af denne eller hin institution, et folks kultur lever på trods af alle restriktioner og forordninger. Det har bl. a. vores egen PH og såmænd også Mao Tse-tung sagt begavede ting om. Men alt dette skal altså ikke få os til at deltage i en hetz mod Det kgl. Teater, selv om vi gerne ser drastiske forandringer indført på denne institu- tion.

Lad mig til sidst sige om det fremsatte for- slag til dagsorden, at oprigtig talt havde vi for- ventet et anderledes snedigt formuleret forslag om motiveret dagsorden fra fremskridtspartiet. Som den er formuleret nu, er den helt sikker på kun at få fremskridtspartiets stemmer. En vedtagelse af denne dagsorden ville være ved- tagelsen af en helt ukonstruktiv dødsdom ikke bare over Det kgl. Teater, men over alt stats- støttet teater, og af disse grunde stemmer VS imod den.

Lembourn (DM):

Jeg kan ikke takke fru Kirsten Jacobsen for hendes synspunkter, for dem er jeg dybt uenig i. Jeg kan heller ikke takke hende for hendes dagsordensforslag, men derimod for, at hun har bidraget til, at vi har fået denne debat, for den tror jeg er nyttig. Den kan bl. a. være med til at rydde en række misforståelser af vejen, som er blevet fremsat i visse dele af pressen. Den kan måske være med til at bremse den hetz

imod Det kgl. Teater og imod enkelte af dette teaters kunstnere, som den samme presse med så stor iver dyrker.

Diskussionen om besparelser i Det kgl. Tea- ter er jo ældgammel. Der er ingen af os, der står på talerstolen i dag, som skal tro, at det er første gang, man diskuterer det emne. Det mærkelige er jo, at da vi fik demokratiet i 1849, da svigtede man desværre den store kunstinter- esse, som de tidligere, enevældige konger havde vist, hvilket ikke er udtryk for, at jeg nærer nogen beundring for enevælden, men man havde faktisk forståelse for, at vil man bevare en nations selvstændighed, så må man også have en national kunst.

Det var, som om de rigsdage, der fulgte efter grundloven, ikke rigtig forstod dette. Når man prøver at se i nogle af referaterne af diskussio- nerne fra 1850-56, kan jeg genkende adskillige af de sætninger, jeg har hørt her i dag, også fra dengang, om end jeg dog må sige, at det, jeg har hørt i dag, var noget grovere i tonen. Den samme diskussion fandt sted i 1864-66, og i 1867 ville man afskaffe operaen.

Hvad er nu årsagen til disse evige besvær- ligheder? Og hvad er årsagen til, at det er, som det blev sagt af en af ordførerne, det umuliges kunst at få Det kgl. Teater til at fungere? Mi- nisteren har givet to årsager, og jeg er ganske enig i, at det er de to afgørende. Den ene er, at man har nogle regulatorer, som ikke svarer til teatrets livsform. De stammer andre steder fra og er blevet ført ind i teatret uden at blive tilpasset den særlige arbejdsform, der altid vil eksistere på et teater, og derfor må de ændres. Jeg håber, at man vil give teatrets ledelse og kulturministeren frie hænder til at få disse ting ændret.

Det andet problem, ministeren nævnte, var det bygningsmæssige. Dette er ældgammelt. I 1870 nedsatte man et absolut inkompetent ud- valg, som skulle give forslag til, hvorledes man ombyggede Det kgl. Teater. Der var kun én i udvalget, som vidste noget om teatret, og det var Bournonville, og da han havde overværet nogle af møderne, så udtrådte han. Og jeg for- står godt, at han ikke ville lægge navn til det resultat, der kom ud af det.

Dette udvalg ansatte to arkitekter, som man ikke ligefrem kan påstå var særlig egnede til at bygge et teater. Resultatet blev da også, at der måtte en række ekstra ombygninger på. For hvis ikke man havde gennemført disse ekstra